

La Caixa d'Estalvis

¡¡CRIT D'ALERTA!!

Alentat per la crida feta ja en el primer nombre de VITALITAT, als veritables aimants del progrés y desenrotll de nostra volguda ciutat y comarca y animat dels millors desitjos, m'he decidit a pendre part en aquesta noble tasca.

Vaig a ocupar-me avui de la «Caixa de Pensions per la Vellesa y d'Estalvi» vulgarment coneguda per la «Caixa del Firal», (devent manifestar avans que cap malavolensa tinc contra tal institució, ja que com totes les que contribueixen a afavorir l'ahorro, son dignes d'admiració y aplauso) per considerar un deure de patriotisme, y tractaré d'ocupar-me, encara que lleugerament, del seu funcionament, aixís com de fer ressaltar els greus perjudicis que'ns reporta y pot anar reportantnos.

¿Quin fi te de cumplir una «Caixa de pensions per la vellesa y d'ahorros?»...

Diu l'Economia política, que la missió de reunir els capitals que produeix l'ahorro, al objecte de que aquells no quedin estancats ni permaneixin improductius y puguin per lo tant donar els seus fruits, està encomanat a les Caixes de Retiros, Caixa d'Ahorro, etc., siguin fundades per persones benéfiques, per l'Estat o per Corporacions públiques, etc., pero diu l'eminent economista Madrazo «que les quantitats admisibles en aquets establiments deuen esser petites ja que s'han fundat pels operaris y no pels capitalistes».

¿Cumpleix aquets fins la Caixa d'Estalvis?... de cap manera; puig si bé com es natural efectua operacions de les que haurien de constituir única y exclusivament el seu objecte, s'aparta, podriem dir, de la seva missió, admetent impositcions d'importancia y els efectes que aixó produeix son completament diferents dels que deuria produir tota vegada que'ls capitals que s'imposan en dita Caixa, no queden en dipòsit en aquesta ciutat, sino que emigren a la Caixa Central, restant vida a la nostra comarca y els medis necessaris per el seu desenrotll; no ha vingut a suplir cap necessitat y si sols a causar una greu pertorbació el seu intrusisme, ja que cada casa Bancaria te sa respectiva Caixa d'Ahorros ab iguals per no dir millors garanties.

Es un principi no sols económic si que també de sentit comú, que lo que fa que les comarques siguin riques, es l'abundancia de capitals y que'l crèdit estigui desenrotllat en les mateixes, lo que facilita les operacions comercials y fa que puguin tenir vida un sens nombre d'industries y comerços. Fins fa poc, la nostra comarca se trobava en inmillorables condicions, pero al poc temps de funcionar la «Caixa del Firal» varen comensar a sentir-se els seus desastrosos efectes, per haber-se retirat de les cases bancaries d'aquesta ciutat bona part dels ahorros que hi havia, depositant-los en la Caixa del Firal, fent que lo que avans era capital y savia de vida olotina, y base de que'l comerç y l'industria al un'son floreixessin, constituint podriem dir-ne la seva font d'origen, desapareixen y s'evaporen en poder de la última. Causa y continuarà causant, si remei no s'hi posa, cada dia més, una tan forta sangría que portaria una gran decadencia per no dir la miseria completa, a l'industria y al comerç, mermantli les forces que li donen el capital que fins avui disfrutaba mercès a les seves garanties y més que tot al crèdit personal, vinguent-ne de la seva decadencia com a conseqüència llogica el mal estar de la classe obrera per falta de treballs y abaratiment de jornals.

Aquesta decadencia portará necessàriament la immediata de l'agricultura y causarà dintre breu plas l'enpobriment total d'aquesta ciutat, trovant-se sense poguer treballar qui no tingui capital propi en abundancia per atendre a les moltes necessitats y contingencies del negoci, malgrat l'apoi que vol prestals'hi la Caixa ab els ridicols préstams que te en projecte fer, segons ens ha anunciat no fa molts dies.

Els efectes que deixo apuntats son antitéticos als que va destinada, y les impositcions que en cantitat no despreciable s'han fet en la mateixa desde sa fundació, no'ns diuen altre cosa que *Uns quants milers de pessetes han fugit de casa nostra* causant els perjudicis descrits, quina conseqüència han comensat a palpar ja més d'un comerciant.

Cal doncs que a fi de prevenir una tal crisis, s'adoptin tots els medis per lograr que les coses

tornin al estat en que's trobaven. Si aixó no's pot conseguir no hi haurá altre solució que pendre midés enérgiques que de no posarhi remei, explicades serán en altres articles per concixement de tothom.

Per avui (y per acabar) sols me resta cridar l'atenció dels Srs. Vocals d'aital Caixa y demés fills d'aquesta població que tant l'alabaren quant s'inaugurá, perque com a bons olotins y a més en defensa dels seus propis interessos se fixin bé en l'actitut que estarán ab l'opinió pública y procurin obrar en conseqüència.

B. DESCALS AUBERT

CRÓNiques BARCELONINES

Abans que tot mon salud a Olot. Y mon salud a tots aquells amics que ab mi compartien mos entusiasmes y mos anhels, durant la temporada que vaig tenir la satisfacció de viure entre ells y entre ells lluitar per un ideal digne de millor sort.

Salud a tots, y a tots ofereixo desde aquestes columnes els meus serveis, si pera quelcóm poden esser útils.

A VITALITAT, mon desitg de que gosi de llarga vida, y als seus redactors mon remerciament per haver-se recordat de mi y per haver demanat el meu pobre concurs. Poca cosa soc, valc encara menys, més faré quant pugui pera deixar contents als amics.

Després de tants desllindaments, després de tants odis entre'ls diversos partits que a Catalunya han imperat desde la Solidaritat Catalana, han anat florint y granant les rencúnies y les malavolenses de molts que quasi's fa impossible reconciliar als components de cada un.

Ja ho veieu: discordies entre l'Esquerra Catalana, que ja de fet no existeix; renyones entre'ls regionalistes, y una mar de fondo entre'ls radicals que res fóra d'extrany que portés la dissolució del partit.

Un dia són uns de l'U. F. N. R. que tracten de sospesar el comportament de certs personatges dels seus y suprimirlos, sense esperar la decisió dels directors; quins, per altra part, no donen senyals de vida y sembla que s'haigín embafat de política. D'aquí l'apatia y la manca d'entusiasme; d'aquí l'incompliment de les Bases per quines se regeix o deuria regir-se'l partit; d'aquí la desconfiansa y la desfeta; la desfeta, si, perque l'U. F. N. R. es ben desfeta, malgrat tot.

Un altre dia són els regionalistes que alimenten diferents pensars respecte les evolucions d'en Cambó, qui logra després esmenar una mica la seva conducta; més sorgeix lo de la célebre caricatura del ¡Cu-Cut! — que tenia més d'ignocenta que de mal intencionada y que no li he vist jo l'importancia que alguns li han volgut donar, — que dona lloc a manifestacions dels seus mateixos en protesta de la caricatura y després d'uns altres contra La Veu de Catalunya, y vinga entonar Els Segadors com a trágala contra'ls regionalistes — els seus antics mantenedors — y vinga matar el ¡Cu-Cut!; única manera de donarli una mort quelcóm gloriosa, perque deu sapiguerse que aqueix setmanari, un temps tan popular, havia perdut tantes simpaties que ja quasi no tenia vida propia.

Finalment, els radicals també mostren símptomes de la seva descomposició, una descomposició fonda, d'aquelles que son senyals evidents de que la mort es ben segura. No sols l'apartament del quefe per part d'alguns regidors, la valentia del Dr. Antich — que valentia fou — en convocar al poble radical y incitarlo a que's rebeli. Altres coses hi han més fondes y més mortíferes, que de mica en mica anirán sortint a llum.

Sols els carlins se presenten compactes, y una mica'ls lliberals y conservadors guanyen ab l'actual estat de coses.

Aixís està Barcelona.

Y es llástima, perque aquesta ciutat necessita d'una tranquil·litat general pera continuar el seu comés dintre'l moviment mundial.

Ara mateix, ab la vinguda de l'orquestra «Sinfónica», de Madrid, corresponent a la visita del nostre «Orfeo Catalá», ha donat lloc a que'l poble, l'obrerisme, pogués mostrar el seu amor a l'art, tributant a dita orquesta y a l'«Orfeo» una serie d'ovacions en el concert donat avui al matí. ¡Llàs-

tima que'ls organísadors hagin obrat tan lleugerament en l'expedició d'entrades!

¡Quina armonia, quina justesa, quin gust y quina afinació! ¡Aixó es música! Pregunten an en Tarrades, an en Devesa, an en Armengol y en en Moliner. que expressament han vingut d'Olot pera sentir els concerts donat y a quins he tingut el gust de saludar, que'ls en ha semblat. Ells us ho dirán.

També ha sigut el poble, el veritable poble — la part que ha pogut gastar la pesseta que valia l'entrada, — qui ha jutjat les obres que integraven la tan remenada exposició d'art cubista. Aqueix ha pronunciat el seu fallo, poc més o menys en el sentit de que'l tal art es un galimaties del que ni els mateixos autors probablement en sabrien treure l'entrellat. Verament que resulta una humorada extranya. Jo opino que'ls seus autors són uns impotents ávids de nom y que, no poguent lograr el seu propòsit pintant com tothom que a la pintura's dedica, han ideat el cubisme — o l'han renovat o ressacitat si havia existit, — pera que, davant una cosa extranya, se parlés d'ells. Y han sortit ab la seva.

Haig de fer punt per forsa; no que'm cansi el parlar ab els amics. Mes ja m'he allargat prou, total per coses que poc valen la pena, tractades per mi.

Fins a l'altra.

P. BUSQUETS

Barcelona, 12 de maig de 1912.

Borsátiles

Inquieta a tots els especuladors la continua y persistent baixa del cambi de francs desde un temps ensá. Sabut es de tothom la influència grandiosa que te dit cambi en la especulació, car si'ls francs son a preu molt baix, les Companyies ferroviaries se estalvien una millonada en els pagos que han de fer fora del nostre país, no pas solsament de maquinaria y carbó sino y principalment per lo pagament de la major part de les obligacions que están domiciliades en sa casi totalitat a París. Quant els francs eren molt elevats, tothom pot recordarse ben bé, que les accions de Norts y Alacants no podien cobrar cupó o en cas de cob arlo era molt migat y en cambi a mida que'l cambi ha anat posantse a tipus baixos, el cupó ha anat creixent, fins a convertir les accions ferroviaries en valors de renda aixís com abans sols eren conegudes com valors de especulació.

Durará aquesta baixa? Aixó es lo que tothom se pregunta, aixís com també se buscan les causes que han pogut influir en cotisar els francs sota de sis. Respecte a lo primer es molt difícil aventurar apreciacions, encara que suposo no baixarán durant més temps y en quant a les causes he recullit varies opinions, més totes han sigut tan diverses que no les apunto pera no marejar als meus llegidors. En una sola han coincidit y es en les nombroses vendes de valors estrangers hagudes de poc temps ensá, aixís com en la vinguda de capitals pertanyents a espanyols que'ls tenen en negocis a Méxic y els han liquidat per la guerra civil que hi ha en aquell país. Molt hi ha contribuït també en la baixa la vinguda a Barcelona del célebre canadienc Mr. Pearson, el qual ab les seves fabuloses combinacions ha portat gran quantitat de diner estranger que ha sigut canbiat en propissim temps.

* *

Fetes aquestes lleugeres disposicions sobre'ls francs po-o punt a aquestes ratlles, contestant abans al amable suscriptor de VITALITAT que se'm dirigeix demanant-me la opinió meua sobre les Accions dels Andalusos. Encara que es molt difícil contestar ab precisió si continuarà la alsa en un valor que ha pujat tretze enters en vuit mesos, si continuen els grandiosos aumentos de recaudacions y sobretot si se aguanten els francs sota de sis es de esperar que mellorin dites accions y vagin a tipus molt elevats, ja que per el molt reduhit número en circulació, poden beneficiar més que les altres companyies.

Trovo ben encertada la combinació que'ns parla dit senyor de canbiar Alacans per Andalusos encara que tant uns com altres tenen el meu modo de veure marge de alsa.

NECKER.

Barcelona 14-5-12.